

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет

С Х В А Л Е Н О

Вченою радою Сумського НАУ
Протокол від «_____» _____ 202_ № _____

З А Т В Е Р Д Ж Е Н О

наказом ректора Сумського НАУ
від «_____» _____ 202_ № _____

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-
НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУМСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

1. Загальні положення

1.1. Положення про педагогічну практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) (Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерство освіти і науки України від 15.05.2024 № 686), іншими нормативними документами Міністерства освіти і науки України та внутрішніми нормативними документами Сумського національного аграрного університету (далі Університет).

1.2. Положення про педагогічну практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Сумського національного аграрного університету (далі Університет) регламентує порядок і форму проходження педагогічної практики аспірантами.

1.3. Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є одним з етапів професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності, який має на меті закріпити навички практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-освітнього процесу у вищій школі.

1.4. Організатором та базою для проходження педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений аспірант. Аспірант може пройти педагогічну практику на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших закладів вищої освіти II-IV рівнів акредитації за погодженням кафедри, за якою закріплений аспірант.

1.5. Дисципліна, в межах якої здобувач буде реалізовувати програму педагогічної практики, обирається як правило дотичною до наукового напрямку дослідження здобувача. Якщо ця дисципліна викладається в іншому семестрі, ніж той, у якому передбачена педагогічна практика здобувача, за погодженням кафедри і відділу аспірантури та докторантури практика може бути перенесена. Для цього до відділу аспірантури та докторантури надається витяг з протоколу засідання кафедри.

2. Мета та завдання педагогічної практики

2.1. Метою педагогічної практики є формування викладацьких компетентностей здобувачів ступеня доктора філософії.

2.2. Завданнями педагогічної практики є формування у здобувача:

- уміння розробляти та реалізовувати освітній компонент у межах своєї спеціальності (галузі знань);
- здатності формувати ефективну стратегію навчання-викладання-оцінювання відповідно до цілей та результатів навчання, в тому числі віртуальному освітньому середовищі;
- здатності використовувати знання зі спеціальності у викладанні, інтегрувати їх в освітній компонент, який викладає;
- здатності застосовувати різні методи, підходи викладання та форми рефлексії;

- уміння аналізувати процес навчання, в тому числі оцінювати своє викладання відповідно до навчальних цілей;
- здатності працювати у цілеспрямованій взаємодії зі студентами, використовуючи інтерактивні методи навчання відповідно до ситуації;
- уміння співпрацювати з різними стейкхолдерами освітнього процесу (академічною спільнотою, студентами, відповідними відділами тощо).

2.3. Тривалість, обсяг та терміни проходження педагогічної практики визначається у навчальному плані та включаються до індивідуального навчального плану здобувача (як правило, 4–5 семестр залежно від того, у якому семестрі (весняному чи осінньому) передбачена дисципліна, в межах якої буде реалізована програма практики) та погоджується із науковим керівником.

3. Організація педагогічної практики

3.1. Керівництво педагогічною практикою здійснює науковий керівник (керівники) здобувача ступеня доктора філософії кафедри.

3.2. За погодженням із науковим керівником (керівниками) завідувач кафедри, за якою закріплений здобувач, може ініціювати призначення іншого керівника педагогічної практики, зокрема у випадках, коли науковий керівник здобувача не є штатним співробітником Університету. Відповідне рішення кафедри має бути оформлене витягом з протоколу засідання кафедри з обґрунтуванням та підписом наукового керівника (керівників) здобувача та надається до відділу аспірантури та докторантури не пізніше ніж за 1 місяць до початку семестру, у якому передбачена педагогічна практика.

3.3. Програма педагогічної практики затверджується у встановленому порядку відповідно до вимог Університету до робочих програм (силабусів) навчальних дисциплін з урахування вимог до цілей і завдань, передбачених цим Положенням, розробляється проектною групою відповідної ОНП (Додаток 6).

3.4. Базою проходження педагогічної практики, як правило, є кафедра Університету, за якою закріплений здобувач. У вмотивованих випадках здобувач може проходити практику в іншому закладі ЗВО. В цьому випадку відповідне рішення кафедри надається до відділу аспірантури та докторантури не пізніше, ніж за 1 місяць до початку семестру, у якому передбачена педагогічна практика.

3.5. Місцем проходження практики здобувачів-іноземців може бути університет-партнер, якщо таке передбачено угодою між Університетом та університетом-партнером. Організація практики у цьому випадку покладається на університет-партнер за умови обов'язкового виконання завдань педагогічної практики, передбачених цих Положенням.

3.6. Педагогічна практика як правило передбачає такі етапи:

3.6.1. Формування календарного плану роботи відповідно до силабусу практики та з урахування чинного розкладу занять з дисципліни, в межах якої здобувач реалізовує завдання педагогічної практики;

3.6.2. Розроблення освітнього компонента чи його частини, в тому числі формулювання результатів навчання, обґрунтування стратегії викладання-навчання-оцінювання, погодження з керівником практики;

3.6.3. Відвідування занять керівника чи інших НПП.

3.6.4. Проведення навчальних занять (види та кількість погоджується із керівником, але не менше 5-ти занять) з обов'язковою присутністю керівника практики на всіх заняттях;

3.6.5. З ініціативи керівника практики за погодження із завідувачем кафедри може бути передбачене відкрите заняття. Протокол відкритого заняття долучається до звіту з педагогічної практики;

3.6.6. Оформлення звіту та оцінювання.

3.7. На останньому занятті, яке проводить здобувач, для забезпечення урахування думки студентів, що вивчають дисципліну, їм має бути запропонована анкета зворотного зв'язку. Зміст анкети може розроблятися здобувачем та погоджуватися з керівником практики з метою розвитку у здобувача уміння формативного оцінювання. Можливе використання анкети, що застосовується для опитування студентів за результатами вивчення дисциплін у системі внутрішнього забезпечення Університету.

3.8. Аспіранти, які працюють під час навчання в аспірантурі в Університеті чи інших ЗВО на посадах науково-педагогічних працівників, можуть подати заяву до відділу аспірантури та докторантури на ім'я проректора з наукової та міжнародної діяльності та підтверджуючі документи (ксерокопія трудової книжки, або довідка з відділу кадрів) для зарахування їм результатів навчання з педагогічної практики на підставі наявного досвіду викладання у вищій освіті (додаток 5). У разі прийняття позитивного рішення здобувач має надати розроблену ним або за його участю робочу програму (силабус) з дисципліни та протокол відкритого заняття з дисципліни, які він викладає із погодженням керівника практики. У цьому випадку звіт за результатами педагогічної практики має обов'язково містити протокол відкритого заняття, проведеного здобувачем.

3.9. Здобувач, робота якого під час педагогічної практики визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

3.10. Здобувачі, які з поважних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) не змогли пройти педагогічну практику у запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений кафедрою та погоджений із відділом аспірантури та докторантури.

4. Права та обов'язки керівника педагогічної практики та здобувача ступеня доктора філософії

4.1. Керівник педагогічної практики відповідно до цього Положення та з урахування інтересів здобувача ступеня доктора філософії, здійснює організаційну і методичну підтримку здобувача на кожному етапі виконання ним завдань практики, проводить оцінювання ступеня досягнення здобувачем очікуваних результатів навчання, передбачених програмою педагогічної практики.

4.2. Керівник має право ініціювати залучення інших науково-педагогічних працівників на будь-якому етапі проходження практики (п.3.6 цього Положення).

4.3. Під час проходження педагогічної практики здобувач має усі права та обов'язки, передбачені Законом України «Про вищу освіту» для осіб, які

навчаються у закладах вищої освіти, а також внутрішньо нормативними документами, що регулюють процес навчання в Університеті.

5. Вимоги до звіту із педагогічної практики

5.1. Звіт педагогічної практики містить такі обов'язкові складові:

5.1.1. Титульний лист (додаток 1);

5.1.2. Календарний план роботи, затверджений керівником практики (додаток 2);

5.1.3. Розроблений освітній компонент чи його частини (відповідно до затвердженої в Університеті форми робочої програми (силабуса));

5.1.4. Лист формативного оцінювання здобувача за результатами педагогічної практики (додаток 3);

5.1.5. Лист сумативного (підсумкового) оцінювання здобувача – рівня досягнення ним очікуваних результатів за результатами педагогічної практики (додаток 4).

5.2. До звіту також можуть бути додані такі документи:

5.2.1. Анкета зворотного зв'язку, якщо вона була розроблена здобувачем;

5.2.2. Протокол відкритого заняття, якщо рішення про його проведення було прийняте кафедрою;

5.2.3. Інші документи, визначені керівником практики.

Положення підготувала:

Завідувачка аспірантури
та докторантури

Світлана ЯРОЩУК

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Маргарита ЛИШЕНКО

В.о. проректора з наукової
та міжнародної діяльності

Начальник юридичного відділу

Оксана МИКИТЕНКО

Фахівець з питань запобігання
та виявлення корупції

Михайло ПИРХА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет _____

Кафедра _____

**ЗВІТ
З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Здобувач _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Спеціальність _____ Шифр, назва

Освітньо-наукова програма _____ Назва

Керівник практики _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Суми – 20__

Календарний план роботи
Протягом педагогічної практики

Здобувач _____

Спеціальність _____

Освітньо-наукова програма _____

Дисципліна, в межах якої реалізуються
завдання педагогічної практики _____

Освітня програма, в межах якої викладається дисципліна:

Рівень вищої освіти: _____

Назва: _____

Вид роботи, які є обов'язковими в межах педагогічної (практики)	Період	Примітки
Відвідування занять здобувачем дисциплін, які викладає його науковий керівник, або інші НПП		
Ознайомлення з програмними результатами навчання, які має забезпечити дисципліна, робочою програмою (силабусом) дисципліни		
Розроблення частини дисципліни, в тому числі РН, які будуть забезпечені, методи викладання, які будуть застосовані для досягнення		
Формування стратегії оцінювання, в тому числі формативне оцінювання, яке планує застосувати здобувач		
Погодження з керівником, коригування		
Розроблення анкети зворотного зв'язку		
Заняття 1, обговорення з керівником		
Заняття 2, обговорення з керівником		
Заняття 3 обговорення з керівником		
Заняття 4 обговорення з керівником		
Заняття 5 обговорення з керівником		
Анкетування студентів		
Аналіз результатів анкетування, обговорення із керівником результатів анкетування		
Підготовка звіту		
Оцінювання керівником		

Форма формативного оцінювання здобувача за результатами проходження педагогічної практики

Сильні сторони здобувача	Потребує удосконалення
Рекомендації щодо наступного удосконалення	
Думка здобувача (саморефлексія)	

Форма сумативного оцінювання здобувача за результатами проходження педагогічної практики

Складова викладацької компетентності	Рівень			
	недостатній	задовільний	достатній	високий
Уміння розробляти освітній компонент у межах своєї спеціальності (галузі знань),				
Здатність формувати ефективну стратегію навчання-викладання-оцінювання відповідно до цілей та результатів навчання				
Здатність використовувати знання зі спеціальності у викладанні, інтегрувати їх у дисципліну, яку викладає				
Уміння застосовувати передбачені навчальним завданням та РН методи оцінювання, в тому числі формативного для забезпечення максимального прогресу студентів у навчанні				
Здатність застосовувати різні методи викладання та форми рефлексії				
Уміння аналізувати процес навчання, в тому числі оцінювати своє викладання відповідно до навчальних цілей				
Здатність працювати у цілеспрямованій взаємодії зі студентами, використовуючи інтерактивні навички відповідно до ситуації				
Уміння співпрацювати з різними стейкхолдерами освітнього процесу (академічною спільнотою, студентами, адміністративними службами тощо).				

Загальна оцінка педагогічної практики _____

(к-ть балів, оцінка за національною шкалою)

Науковий керівник /
(керівник практики)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Проректору з наукової та
міжнародної діяльності
Юрію ДАНЬКУ

Здобувача третього (освітньо-
наукового) рівня вищої освіти
Спеціальності _____

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Тел. _____

E-mail _____

Заява

Прошу Вас зарахувати мені результати навчання з педагогічної практики на
підставі наявного досвіду викладання у вищій освіті, а саме

До заяви додаю:

- підтверджуючі документи (ксерокопія трудової книжки, або довідка з відділу кадрів).

(дата)

(підпис)

Погоджено:

Науковий керівник

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет _____
Кафедра /кафедри _____

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми _____
за спеціальністю _____
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Розробник: _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ, науковий ступінь, звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри	протокол від _____ 202_ р. № _____
_____ (назва кафедри)	Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Завідувач відділу аспірантури та докторантури _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 202__ р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	Педагогічна практика		
2.	Факультет/кафедра			
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Рівень НРК	8 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення			
8.	Кількість кредитів ЄКТС			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	
	Денна форма навчання			
	Заочна форма навчання			
10.	Мова навчання	Українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Ім'я ПРИЗВИЩЕ – гарант ОНП, наукові керівники здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня		
12.	Загальний опис освітнього компонента	<p>Педагогічна практика є обов'язковою компонентом освітньої складової освітньо-наукової програми, за якою навчається здобувач.</p> <p>Педагогічна практика є складовою підготовки докторів філософії за очною та заочною формами навчання спрямована на підготовку до викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю.</p>		
13.	Мета освітнього компонента	Формування викладацьких компетентностей здобувачів ступеня доктора філософії.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент має зв'язок із такими курсами, як «Вступ до викладання та навчання», та є основою для підготовки здобувача вищої освіти до професійної науково-дослідної та педагогічної діяльності.		
15.	Політика академічної	Політика академічної доброчесності під час проходження		

доброчесності	<p>педагогічної практики послуговується принципам, визначеним Законом України «Про освіту», Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, іншим локальним актам (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>Оволодіння здобувачами знань з курсу має відбуватись із дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права; містити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; містити достовірну інформацію про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень. Недопустимим під час навчання (згідно ст. 4 ст. 42 Закону України «Про вищу освіту»), є використання здобувачами:</p> <p><i>академічного плагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;</p> <p><i>самоплагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;</p> <p><i>фабрикації</i> - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;</p> <p><i>фальсифікації</i> - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;</p> <p><i>списування</i> - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;</p> <p><i>обману</i> - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;</p> <p><i>хабарництва</i> - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;</p> <p><i>вплив у будь-якій формі</i> (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним</p>
---------------	--

	<p>необ'єктивного оцінювання результатів навчання.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження освітнього курсу; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.</p>
--	---

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)											Як оцінюється РНД	
	РН	РН	РН	РН	РН	РН	РН	РН	РН	РН	РН		
													Підготовка та проведення занять, розробка силабусу, відвідування занять

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Заняття 1	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
2	Заняття 2	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
3	Заняття 3	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
4	Заняття 4	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
5	Заняття 5	20 балів /20%	Відповідно до розкладу
6	Всього	100 балів 100%	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<i>0-3 бали</i>	<i>4-9 балів</i>	<i>10-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
Заняття 1	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
	<i>0-3 бали</i>	<i>4-9 балів</i>	<i>10-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
Заняття 2	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Заняття 3	<i>0-3 бали</i>	<i>4-9 балів</i>	<i>10-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>

	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
	<i>0-3 бали</i>	<i>4-9 балів</i>	<i>10-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
Заняття 4	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
	<i>0-3 бали</i>	<i>4-9 балів</i>	<i>10-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
Заняття 5	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.

5.2.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Самооцінювання	
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час підготовки та проведення занять	
3	Взаємооцінювання	

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Вимоги до змісту та форми звітних документів про педагогічну практику регламентуються «Положенням про педагогічну практику здобувачів ступеня доктора філософії у Сумському національному аграрному університеті».

12. Рекомендована література

Законодавчі та нормативні документи

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Постанова КМУ від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>

3. Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті введене в дію наказом ректора № 350/ОД від 28.08.2024 року URL: <http://surl.li/cytmxh>

4. Положення про порядок розгляду апеляцій студентів у Сумському національному аграрному університеті введено наказом ректора Сумського НАУ № 410-к від 28.10. 2021 р. URL: <http://surl.li/vvgtjm>

5. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти затверджене наказом Міністерства освіти і науки України 15 травня 2024 року № 686 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24#Text>

6. ЄКТС Довідник користувача 2015 р. URL: <https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2016/01/2016-ECTS-Users-Guide-2015-Ukrainian-translation.pdf>

7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 23.11.2017 № 19. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>

8. Національна рамка кваліфікацій. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

9. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011. URL: <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>

10. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013. URL: <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>

Навчальна та навчально-методична література: